

Ο προϊστορικός οικισμός της Μαρκιανής βρίσκεται πάνω σε ένα μικρό λόφο ύψους 265 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας, στην περιοχή Νοτινά (στη νότια πλευρά του νησιού), κοντά στο δημόσιο δρόμο που ενώνει τη Χώρα με την Κάτω Μεριά.

Ο οικισμός ανακαλύφθηκε το 1985 από την καθηγήτρια Λ. Μαραγκού στα πλαίσια της συστηματικής έρευνας και καταγραφής των αρχαίων θέσεων της Αμοργού. Ίχνη κατοίκησης υπάρχουν, εκτός από την Πρωτοκυκλαδική εποχή, και για την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο.

Από την έρευνα φαίνεται ότι η πρωτοκυκλαδική κατοίκηση στη Μαρκιανή διήρκεσε περίπου δέκα αιώνες και μπορούμε να διακρίνουμε τέσσερις φάσεις:

- **Φάση I.** Σύγχρονη με τον πολιτισμό Γρόττας-Πηλού (Πρωτοκυκλαδική I). Διήρκεσε περίπου δύο αιώνες από το 3200 έως το 3000 π.Χ. Κατά την φάση αυτή πρέπει να κατασκευάστηκε ένα οχυρωματικό τείχος στη βόρεια πλευρά του οικισμού, με περισσότερη πιθανή μια ημερομηνία γύρω στο 3100 π.Χ.
- **Φάση II.** Σύγχρονη με την "Ομάδα Κάμπου" η οποία θεωρείται μεταβατική μεταξύ των πολιτισμών Γρόττας-Πηλού και Κέρου-Σύρου (Πρωτοκυκλαδική I/II). Διήρκεσε περίπου δύο αιώνες από το 3000 έως το 2800 π.Χ.
- **Φάση III.** Διήρκεσε περίπου 3 1/2 αιώνες από το 2800 έως το 2450 π.Χ. Την περίοδο αυτή κατασκευάστηκε ένας προμαχώνας στο βόρειο οχυρωματικό τείχος.
- **Φάση IV.** Παρουσιάζει συγγένειες με την "Ομάδα Καστριού (Πρωτοκυκλαδική III). Διήρκεσε περίπου 2 1/2 αιώνες από το 2450 έως το 2200 π.Χ.

Κατά τη φάση I και II ο οικισμός περιορίζεται στην κορυφή του λόφου και στη γύρω κοντινή περιοχή, ενώ στις επόμενες δύο φάσεις (III και IV) αυξάνει σημαντικά σε έκταση με μάλλον διακεκομμένη παρά συνεχή χρήση του χώρου. Οι ερευνητές υπολογίζουν, κατά προσέγγιση, ένα αριθμό 12-15 νοικοκυριών για τις φάσεις III και IV, που αντιστοιχεί σε 65-70 άτομα περίπου. Αυτοί οι αριθμοί θα πρέπει να μειωθούν αρκετά για τις δύο προηγούμενες φάσεις.

{tab=Το τείχος}

